T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/520
KARAR NO : 2025/49
KARAR TR : 07/01/2024

ÖZET: Adli yargı yerince verilen karar görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk..

K A R A R

Davacı : N. B. vasi U. B.
Davalı : Adalet Bakanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, hükümlü olarak bulunduğunu, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Disiplin Kurulu Başkanlığınca, göndermiş olduğu mektup ve postalarına el konulması sebebiyle haberleşme hürriyetinin kısıtlandığını, bunun kaldırılması için Bolu İnfaz Hakimliğine müracaat edildiğini, İnfaz Hakimliğinin 14/04/2020 tarih ve E.2020/578-K.2020/737 sayılı kararı ile itirazın kabulüne karar verildiğini, disiplin kurulunun görevini kötüye kullanmak suretiyle bireysel haklarını ihlal ettiğini ileri sürerek, uğranılan maddi ve manevi zararının tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Bolu 1. İdare Mahkemesi 27/10/2020 tarih ve E.2020/441, K.2020/801 sayılı kararı** ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi 06/10/2021 tarih ve E.2021/2777 K.2021/3057 sayılı kararı ile, istinaf isteminin reddine, kararın onanmasına karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *" ...4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu ile, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere infaz hakimliği görevli kılınmış, infaz hakimliğinin kararlarına karşı itiraz mercii de belirlenmek suretiyle bu Kanun uygulamasında takip edilmesi gereken süreç düzenlemiş bulunmaktadır.*
>
> *Bakılan davada; uyuşmazlık, İnfaz Hakimliği'nin görev alanına giren uygulamalardan kaynaklanmakta olup, 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun yukarıda yer verilen 4. maddesinde 'işlem ve faaliyetlere ilişkin şikayetleri' karara bağlamanın İnfaz Hakimliği'nin görevinde olduğu düzenlemesine istinaden, bu hususta şikayete bakmakla görevli olan adli yargı merciinin, aynı şikayetlerden kaynaklanan manevi tazminat istemli uyuşmazlığın*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ntgzta4 - Mm790Pa - ZQPQBHP - aVdFQY= ile erişebilirsin

görüm ve çözümünde de görevli olduğundan, iş bu tazminat istemi de adli yargı yerinin (infaz hakimliğinin) görevi kapsamında bulunması nedeniyle davanın görev yönünden reddi gerekmiştir.

Nitekim, benzer bir uyuşmazlıkta Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından verilen 26.10.2020 tarih ve E:2020/428, K:2020/653 sayılı kararın da bu yönde olduğu görülmektedir..."

3. Davacı bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Bolu İnfaz Hâkimliği 16/06/2022 tarih ve E.2021/4388, K.2022/2699 sayılı kararı** ile, dilekçenin 4675 sayılı Kanun'un 6/1 maddesi gereğince, esasa girilmeden reddine karar vermiş, bu karara itiraz edilmesi üzerine, Bolu 1. Ağır Ceza Mahkemesi 28/07/2022 tarih ve D.İş No:2022/985 sayılı kararı ile, itirazın reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. İnfaz Hakimliği kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Hükümlü ve tutukluların infaz koşullarına ait düzenlemelerin 5275 sayılı Kanun, Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği ve ilgili mevzuatta bulunduğu yine 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanununun infaz hakimliklerinin görev ve yetkilerini düzenlediğini buna göre de Hakimliğimizin görevleri, 4675 sayılı Yasanın 4. maddesinde açıklanmış olup, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların cezaevi idaresinin işlem ve eylemlerine karşı şikayet ve itirazları ile Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikayetleri incelemektir. Ve yine aynı maddede sayılan diğer görevleri bulunmaktadır. Buradan çıkan sonuçla Hakimliğimizin bilgi verme, hükümlü/tutuklulara mevzuatı açıklama, mevzuat maddeleri hakkında bilgilendirme yapma gibi bir görevi bulunmamaktadır. 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu infaz hakimliklerinin görevlerini 4. maddede düzenlemiştir. Kanunun çizdiği sınırlar çerçevesinde incelendiğinde Hakimliğimizin bilgi verme hususunda herhangi bir görev ve yetkisi ile tazminat konusunda görevi bulunmamaktadır. İnfaz hakimliğince verilebilecek kararlar yine aynı Kanunda belirtilmiş, sınırlı sayıda sayılmıştır. İzah edilen bu gerekçelerle aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

KARAR: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1- Hükümlü/tutuklu N. B. 'ın, 08/11/2021 tarihli dilekçesinin 4675 sayılı Yasa'nın 6/1 maddesi gereğince ESASA GİRİLMEDEN REDDİNE..."

5. Davacı dilekçesi ile, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Bolu Cumhuriyet Başsavcılığı Muhabere Bürosu tarafından dava dosyası sureti Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiş, dava dosya asılları Mahkememizce temin edilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un *"Mahkemenin görevi"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hakim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fıkrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ntgzta4 - Mm790Pa - ZQPQBHP - aVdFQY= ile erişebilirsin

7. 2247 sayılı Kanun'un "*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 14. maddesi şöyledir:

> *"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*
>
> *Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (…) ileri sürülebilir."*

8. 2247 sayılı Kanun'un "*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

> *"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*
>
> *(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."*

9. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/01/2024 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

11. Başvurunun incelenebilmesi için 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulların bulunması gerektiği tartışmasızdır.

12. Mevzuat kısmında belirtilen düzenlemelere göre, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 14. madde kapsamında bir görev uyuşmazlığının incelenebilmesi için, adli ve idari yargı yerlerince, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan, dava sebebiyle verilmiş ve kesinleşmiş iki ayrı görevsizlik kararlarının bulunması gerekmektedir.

13. Dava dosyalarının incelenmesinden; davacı tarafından, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak bulunmakta iken Kurum Disiplin Kurulu Başkanlığınca, göndermiş olduğu mektup ve postalarına el konulması sebebiyle haberleşme hürriyetinin kısıtlandığından bahisle maddi ve manevi zararının tazmini istemiyle

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ntgzta4 - Mm790Pa - ZQPQBHP - aVdFQY= ile erişebilirsin

dava açıldığı, idare mahkemesince, davada adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verildiği, davacının bunun üzerine İnfaz Hakimliğinde açtığı davada, hakimlikçe *"infaz Hakimliğinin bilgi verme hususunda herhangi bir görev ve yetkisi ile tazminat konusunda görevinin bulunmadığı"* gerekçesiyle *"dilekçenin esasa girilmeden reddine"* karar verildiği, ancak bu kararın uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğuna yönelik bulunmadığı, diğer bir anlatımla yargı yolu bakımından bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığı, idare mahkemesi kararının ise, yargı yolu yönünden verilmiş bir görevsizlik kararı olduğu anlaşılmıştır.

14. Görüldüğü üzere, Bolu İnfaz Hakimliği kararının, infaz hakimliğince incelenebilecek bir durumun bulunmadığının tespiti niteliğinde olduğundan, idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, adli ve idari yargı yerleri arasında görev uyuşmazlığı oluştuğundan söz etmek mümkün değildir. Dolayısıyla olayda, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun’un 14. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun’un 27. maddesi uyarınca, BAŞVURUNUN REDDİNE,

07/01/2024 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ntgzta4 - Mm790Pa - ZQPQBHP - aVdFQY= ile erişebilirsin